

MALTA

QORTI TAL-APPELL
(Kompetenza Inferjuri)

ONOR. IMĦALLEF
LAWRENCE MINTOFF

Seduta tat-30 ta' Settembru, 2020

Appell Inferjuri Numru: 144/2018 LM

Paul Borg (K.I. Numru 412860M) u
Marthese Borg (K.I. Numru 191564M)
(l-appellati)

vs.

Bank of Valletta p.l.c. (C 2833) u Valletta Fund Management Limited
(C18603) li b'effett mit-22 ta' Novembru 2016,
bdiet tissejjaħ BOV Asset Management Ltd.
(l-appellanta)

Il-Qorti,

Preliminari

1. Dan huwa appell magħmul mill-intimata soċjetà **Bank of Valletta p.l.c.** [minn issa 'l quddiem "is-soċjetà appellanta"] mid-deċiżjoni mogħtija fit-12 ta'

Settembru, 2018, fil-każ numru 008/2016 u bl-okkju premess [minn issa 'l quddiem "id-deċiżjoni appellata"], mill-Arbitru Għas-Servizzi Finanzjarji [minn issa 'l quddiem "l-Arbitru"], li permezz tagħha ddecieda dwar l-ilment tarrikorrenti **Paul Borg (K.I. numru 412860M)** u **Marthese Borg (K.I. numru 191564M)** [minn issa 'l quddiem "l-appellati"], billi *ai termini* tal-paragrafu (iv) tas-subinċiż 26(3)(ċ) tal-Kap. 555 tal-Liġijiet ta' Malta, ordna lis-soċjetà appellanta sabiex tħallas lill-appellati s-somma ta' €1,828.42 (elf tmien mija tmienja u għoxrin Euro u tnejn u erbgħin ċenteżmu), bl-imgħaxijiet legali mid-data li fiha l-appellati ppreżentaw l-ilment tagħhom quddiemu, sad-data tal-pagament effettiv u bl-ispejjeż kontriha.

Fatti

2. Il-fatti ta' dan il-każ huma kważi kollha identiċi għal dawk tal-appell deċiż minn din il-Qorti, kif diversament preseduta, fis-16 ta' Diċembru, 2019 fl-ismijiet **Finco Treasury Management Limited għall-kont u benefiċċju tal-Provincjal Maltija tal-Agostinjani et vs La Valette Funds SICAV p.l.c. et** (Appell numru 23/2018).

3. Għandu jingħad li fil-każ odjern l-appellati kienu aċċettaw l-offerta tas-soċjetà appellanta fit-22 ta' Ġunju, 2011, skont kif jirriżulta mill-kopja tal-'*Form of Acceptance and Transfer*' esebita a fol. 90 tal-atti, sabiex b'hekk huma kienu intitolati għall-ħlas tas-somma ta' €21,111.98 (wieħed u għoxrin elf mija u ħdax-il Euro u tmienja u disgħin ċenteżmu). Dan wara li huma kienu investew is-somma ta' €23,140.00 (tlieta u għoxrin elf mija u erbgħin Euro) fil-fond magħruf

bħala *La Vallette Multi Manager Property Fund* [minn issa ‘l quddiem “LVMMPPF”], kif jirriżulta mill-kopja tal-*Contract Note a fol. 11* esebita fl-atti.

Mertu

4. L-appellati intavolaw proċeduri fit-28 ta’ Ġunju, 2016, kontra s-soċjetà appellanta u kontra s-soċjetà intimata Valletta Fund Management Limited, li sussegwentement saret magħrufa bħala BOV Asset Management Ltd [minn issa ‘l quddiem “is-soċjetà intimata VFM/BAM”], quddiem l-Arbitru permezz tal-preżentata ta’ ilment, fejn filwaqt li allegaw *misselling* tal-prodott LVMMPPF li huma xtraw permezz tas-soċjetà appellanta u spjegaw li kien ġie mibjugħ lilhom investment ta’ riskju għoli, meta huma kienu qed ifittxu investment ta’ natura stabbli, talbu li jingħataw rifużjoni tal-bilanċ tas-somma li huma kienu investew fil-LVMMPPF fl-ammont ta’ €2,022.28 fejn kien hemm magħdud ukoll id-dritt tal-appellanta fuq il-bejgħ tal-investment.

5. Is-soċjetà appellanta u s-soċjetà intimata BOV/BAM wiegħbu konguntivament għall-ilment billi eċċepew is-segwentanti: preliminarjament (a) l-Arbitru ma kellux il-kompetenza skont il-liġi sabiex jieħu deċiżjoni fir-rigward tal-kuntratt ta’ tranzazzjoni bejn il-partijiet; (b) l-Arbitru ma kellux jieħu konjizzjoni tal-ilment *ai termini* tal-para. (ċ) tas-subartikolu 21(2) tal-Kap. 555 peress li kienet seħħet tranzazzjoni; (d) l-Arbitru ma setax jieħu konjizzjoni tal-każ stante li hu kellu s-setgħa li jittratta biss ilmenti mressqa minn “klijenti eligibbli”; (e) huma ma kinux il-leġittimi kontradditturi; (f) l-appellati kienu biegħu u ttrasferew lilhom id-drittijiet kollha tagħhom, anki dawk litiġjużi; (g) il-preskrizzjoni a tenur

tal-artikolu 1222 u tal-artikolu 2153 tal-Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta; (g) l-appellati kellhom juru li huma kien *"inexperienced investor"*; u fil-mertu eċċepew li huma ma kienu bl-ebda mod responsabbli għall-ħlas ta' danni jew xort'oħra lill-appellati għal xi agir allegatament illegali da parti tagħhom; (i) l-ispejjeż tal-proċedura kellhom jitħallsu mill-appellati.

Is-Sentenza Appellata

6. L-Arbitru wasal għad-deċiżjoni appellata wara li għamel is-segwenti konsiderazzjonijiet rilevanti għall-appell odjern:

"Eċċezzjonijiet Preliminari

Eċċezzjonijiet dwar Ġurisdizzjoni

Il-provdituri tas-servizz qajmu tlett eċċezzjonijiet dwar il-kompetenza fis-sens li l-Arbitru m'għandux jisma' dan il-każ għaliex m'għandux il-kompetenza taħt il-liġi li jiddeċiedi dwar kuntratt ta' tranzazzjoni bejn il-partijiet li saret res judicata liema kwistjoni tista' titqajjem biss quddiem il-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili b'mod esklussiv; li għalhekk l-ilment huwa wieħed frivolu u vessatorju ai termini tal-Artikolu 21(2)(ċ) tal-Kap. 555 u li fil-konfront tal-BOV l-ilmentaturi mhumiex 'klijenti eligibbli'.

L-Arbitru ser jittratta dawn l-eċċezzjonijiet dwar kompetenza flimkien.

L-Arbitru għas-Servizzi Finanzjarji ġie mwaqqaf permezz tal-Att XVI tal-2016 (Kap. 555 tal-Ligijiet ta' Malta) li stabbilixxa l-kompetenza tiegħu. Għalhekk, il-kompetenza tal-Arbitru ma tiddependix fuq ir-rieda jew ix-xewqa tal-partijiet jew il-materja li dwarha jiġi mitlub jiddeċiedi, iżda hija stabbilita fuq kriterji oġġettivi li l-legiżlatur deherlu li għandu jstabbilixxi.

Skont il-Kap. 555 tal-Ligijiet ta' Malta, (fn. 37 Art. 21(1)(b) tal-Kap. 555) l-Arbitru għandu l-kompetenza li 'jisma' lmenti skont il-funzjonijiet tiegħu taħt l-Artikolu 19 (1) fir-rigward tal-imgħiba ta' provditur tas-servizzi finanzjarji.' M'hemm l-ebda kwalifika

dwar il-materja tal-ilment u l-Arbitru jista' jisma' kwalunkwe ilment imressaq minn klijent eligibbli kontra provditur tas-servizzi finanzjarji dejjem fil-limiti tal-istess Att. Dan huwa imsaħħaħ minn dak li hemm provdut fl-Artikolu 19 (1) fejn il-funzjoni primarja tal-Arbitru hija deskritta bħala dik li 'jittratta lmenti mressqa minn klienti eligibbli.' L-istess, m'hemm l-ebda limitazzjoni xi jkun l-ilment imressaq sakemm jaqa' fil-parametri tal-istess Kap. 555.

Għalhekk, it-test tal-kompetenza huwa li min iressaq l-ilment irid ikun 'klijent eligibbli' u kontra min jitressaq l-ilment irid ikun 'provditur tas-servizzi finanzjarji' skont id-definizzjoni tal-Kap. 555.

'Klijent eligibbli' huwa definit bħala: 'klijent li jkun konsumatur ta' provditur tas-servizzi finanzjarji, jew li lilu l-provditur tas-servizzi finanzjarji jkun offra li jipprovi xi servizz finanzjarju, jew li talab il-provdiment ta' xi servizz finanzjarju minn provditur tas-servizzi finanzjarji.' (fn. 38 Kap. 555, Art.2) L-istess artikolu jipprovi li "klijent" għandu jinkludi, persuna fizika, inklużi s-suċċessuri tagħha fit-titolu jew mikrointrapriża.'

Il-liġi tistabbilixxi wkoll min hu provditur tas-servizzi finanzjarji:

"provditur tas-servizzi finanzjarji" tfisser provditur tas-servizzi finanzjarji li jkun jew li jkun gie liċenzjat jew awtorizzat xort'oħra mill-Awtorità għas-Servizzi Finanzjarji ta' Malta skont l-Att dwar l-Awtorità għas-Servizzi Finanzjarji ta' Malta jew kull liġi oħra tas-servizzi finanzjarji, inkluż iżda mhux limitat għal servizzi ta' investment, ibbankjar, istituzzjonijiet finanzjarji, karti ta' kreditu, pensjonijiet u assigurazzjoni...' (fn. 39 Ibid.)

L-ilmentaturi odjerni huma klienti eligibbli filwaqt li l-provdituri tas-servizz huma provdituri tas-servizz skont id-definizzjoni tal-Kap. 555 fuq citat.

Għalhekk, il-kompetenza tal-Arbitru tiskatta hekk kif jiġu sodisfatti dawn ir-rekwiżiti tal-liġi u, għaladarba tiskatta din il-kompetenza, l-Arbitru mhuwiex ristrett biex jisma' ilment, tkun xi tkun il-materja u l-kwalità tiegħu, basta jkun marbut ma' xi servizz fil-qasam tas-servizzi finanzjarji u mogħti minn provditur ta' servizz li jaqa' taħt id-definizzjoni tal-liġi.

Il-legiżlatur bl-ebda mod ma illimita l-kompetenza tal-Arbitru ħlief għal dak li jipprovi l-istess Att. Pereżempju, l-Arbitru jista' jisma' każi li jmorru lura sal-1 ta' Mejju 2004, (u mhux aktar), u 'jista' jagħti rimedju pekunjarju għal kull ilment sa massimu ta' €250,000.'

Li kieku l-legiżlatur ried jillimita l-kompetenza tal-Arbitru, fiċ-ċirkostanzi li qed jgħidu l-provdituri tas-servizz, allura kieku kien jagħmel hekk, imma dan il-legiżlatur m'għamlux.

Għalhekk l-Arbitru qed jiċċhad l-eċċezzjonijiet dwar kompetenza u, għaladarba gie deċiż li l-ilmentatur huwa klijent eliġibbli u jista' jressaq ilment, allura, m'hemm xejn frivolu u vessatorju fl-ilment tiegħu u ser jikkunsidrah.

Issa l-Arbitru ser jittratta dak li qalu l-provdituri tas-servizzi finanzjarji li qed isostnu li l-każ huwa wieħed magħluq għaliex seħħet tranżazzjoni bejn il-partijiet liema tranżazzjoni għandha l-effett ta' res judicata bejn il-partijiet.

U, in sostenn ta' dan, il-provditur tas-servizz jagħmel referenza għal dak li jipprovdi l-Kodiċi Ċivili.

M'hemm l-ebda dubju li l-provdituri tas-servizz kienu qed joffru, (taħt xi kwalità jew oħra), servizz fil-qasam tas-servizzi finanzjarji. Il-provdituri tas-servizz mhumiex kumpanniji ordinarji li daħlu f'xi kuntratt sempliċi ma' kontraent ieħor, imma l-provdituri tas-servizz huma kumpanniji li jaħdmu fil-qasam tas-servizzi finanzjarji u huma sġġetti għal skrutinju akbar, anke minn regoli ad hoc, li japplikaw f'dak il-qasam, dejjem biex jiġi protett l-investitur.

Dan gie enfasizzat mill-MFSA fir-rapport tagħha tal-22 ta' Ġunju 2012, (fn. 40 Report on the MFSA investigation into the sales practices by Bank of Valletta p.l.c. of the La Valette Multi-Manager Property Fund) fejn għamlitha ċara li l-BOV kien suġġett għall-guidelines applikabbli qabel l-2007 u l-Investment Services Rules minn Novembru 2007.

M'hemm l-ebda dubju lanqas li s-servizz jikkostitwixxi kuntratt bejn konsumatur u kummerċjant u, għalhekk, japplikaw għal din ir-relazzjoni ġuridika kemm liġijiet, regoli u regolamenti prattiċi u professjonali stabbiliti u linji gwida minn awtoritajiet superviżjonali nazzjonali u tal-Unjoni Ewropea, u anke liġijiet u Direttivi (fn. 41 Kap. 555, Art 19(3)(ċ)) li saru biex jagħtu protezzjoni lill-konsumatur.

Din ir-relazzjoni ġuridika li nħolqot bejn l-ilmentaturi u l-provdituri tas-servizz mhijiex waħda regolata esklussivament mill-Kodiċi Ċivili u fejn si tratta relazzjoni bejn konsumatur u kummerċjant, japplikaw il-provedimenti tal-Kap. 378 tal-Liġijiet ta' Malta, u f'din ir-relazzjoni meta jintużaw espressjonijiet mhux ġusti, il-provedimenti tal-Kap. 378 jipprevalu fuq il-Kodiċi Ċivili u l-Kodiċi tal-Kummerċ. (fn. 42 Kap. 378, Art. 47(B))

L-Arbitru daħal fil-fond fuq din il-kwistjoni fil-Każ Nru. 028/2016 deċiż minnu fit-23 ta' Frar 2018, (fn. 43 Dan il-każ jinsab fuq il-link: <https://financiarbiter.org.mt/en/AboutUs/Documents/Decisions/2018/KAZ%20028-2016%20-%20CAE%20vs%20Bank%20of%20Valletta%20p.l.c.%20et.pdf>) u semma r-raġunijiet għalfejn ma seħħetx tranżazzjoni bejn il-provdituri tas-servizz u l-konsumatur.

L-Arbitru spjega li anke skont deċiżjonijiet tal-Qorti tal-Appell, il-kunċett tal-pacta sunt servanda f'dawn il-każi fejn si tratta kuntratt bejn konsumatur u kummerċjant kellu l-limitazzjonijiet tiegħu. Spjega wkoll kif l-Offerta u l-kuntratt ta' Aċċettazzjoni saru f'ċirkustanzi fejn il-konsumatur ma kellux wisq għażla ħlief li jaċċetta din l-Offerta; u l-klawsola tal-Offerta fil-bidu tagħha u l-klawsoli 2.9 u 3(a) tal-istess Offerta, kif ukoll kull fejn hemm li l-ilmentaturi kienu qed iċedu d-drittijiet litiġjużi tagħhom, jew li b'xi mod kienu qed iċedu kwalunkwe drittijiet li kellhom, għandhom jitqiesu klawsoli inġusti u pprojbiti u jitqiesu daqslikieku qatt ma ddaħħlu.

Ġaladarba dawn il-klawsoli tqiesu li m'għandhom l-ebda effett, għalhekk jitqies li ma seħħet l-ebda tranżazzjoni bejn l-ilmentatur u l-provdituri tas-servizz li teskludi lill-Arbitru milli jindaga l-mertu tal-każ.

Peress li l-Arbitru daħal fil-fond fuq din il-kwistjoni, a skans ta' repetizzjoni u sabiex jittratta l-ilment kemm jista' jkun b'mod 'ekonomiku u m'ħaffef', (fn. 44 Kap. 555, Art 19(3)(d)) qiegħed jagħmel referenza għal dak li gie deċiż minnu fil-Każ Nru. 028/2016 fit-23 ta' Frar 2018, u r-raġunijiet u l-motivazzjoni li ta f'dak il-każ f'dan ir-rigward, għandhom jgħoddu wkoll għal dan il-każ.

Għaldaqstant l-Arbitru qed jiċċad dawn l-eċċezzjonijiet dwar kompetenza.

Eċċezzjoni li l-BOV u l-VFM (BAM) mhumiex il-Legittimi Kontraditturi

Dwar l-eċċezzjoni li l-BOV mhuwiex il-legittimu kontradittur, l-Arbitru m'għandux għalfejn jidhol wisq fil-fond ta' din l-eċċezzjoni għaliex jidher evidenti li l-BOV biegh dan il-prodott lill-ilmentaturi u l-ilmentaturi huma ġustifikati li jagħmlu l-ilment kontra min bieghilhom il-prodott.

Il-Bank daħal f'obbligi kuntrattwali mal-ilmentaturi u, għalhekk, huwa evidenti ukoll li huwa l-legittimu kontradittur.

L-enfasi tal-ilment huwa dwar il-mod kif inbiegh dan il-prodott u għalkemm saru xi addebiti għall-VFM (BAM), l-ilment huwa essenzjalment ta' bejgħ ta' prodott li l-ilmentaturi jgħidu li sar ħażin. Il-VFM ma ħaditx sehem attiv f'din it-tranżazzjoni u, għalhekk, il-VFM mhix il-legittimu kontradittur."

L-Appell

7. Is-soċjetà appellanta pprezentat ir-rikors tal-appell tagħha fit-2 ta' Ottubru, 2018, fejn talbet lil din il-Qorti sabiex tħassar u tirrevoka d-deċiżjoni

appellata għajr fejn gie deciż li s-soċjetà VFM/BAM ma kinitx il-legittimu kuntradittur u/jew is-soċjetà VFM/BAM giet liberata mill-osservanza tal-gudizzju u/jew li l-ilment ma sarx kontra s-soċjetà VFM/BAM, filwaqt li tilqa' l-eċċezzjonijiet tagħha, jew liema minnhom, u tiċhad it-talbiet kollha tal-ilmentaturi. Is-soċjetà appellanta tgħid li tħoss ruħha aggravata bid-deċiżjoni appellata għaliex: (1) l-Arbitru ma kellu l-ebda kompetenza jiddeciedi l-ilment; (2) l-Arbitru għamel apprezzament żbaljat tal-liġi meta ddecieda, jekk iddecieda, li l-ilment ma kienx frivolu u vessatorju skond il-para. (ċ) tas-subartikolu 21(2) tal-Kap. 555; (3) l-Arbitru għamel ukoll apprezzament ħażin tal-liġi u tal-fatti meta ddecieda li jiċhad l-eċċezzjonijiet tal-preskrizzjoni *ai termini* tal-artikolu 1222 u tal-artikolu 2153 tal-Kap. 16; (4) l-Arbitru għamel apprezzament ħażin tal-fatti u tal-liġi meta warrab il-klawsoli kompromissorji mill-kuntratt ta' tranżazzjoni, iżda fl-istess ħin żamm il-kuntratt fis-seħħ; (5) l-Arbitru għamel apprezzament ħażin tal-fatti u tal-liġi meta kkunsidra jekk l-appellati kinix investituri b'esperjenza; (6) l-Arbitru għamel l-iżbalji fil-kalkoli tal-kumpens.

8. Permezz tad-digriet tagħha tal-24 ta' Ġunju, 2020, din il-Qorti fid-dawl ta' dak li jipprovdi għalih il-para. (e) tas-subartikolu 19(3) tal-Kap. 555, irrevokat *contrario imperio* d-digriet tagħha, kif diversament preseduta, tas-26 ta' Ottubru, 2018, u ordnat l-isfilz tan-nota li kienet giet ipprezentata mis-soċjetà appellanta fis-16 ta' Ottubru, 2019, filwaqt li skartat l-eċċezzjoni ta' preskrizzjoni eċċepita minnha a tenur tal-para. (f) tal-artikolu 2156 tal-Kap. 12.

9. Is-soċjetà VFM/BAM ipprezentat ir-risposta tagħha fid-19 ta' Ottubru, 2018, fejn filwaqt li ddikjarat li kienet qiegħda tirrimetti ruħha għas-savju gudizzju tal-Qorti, issottomettiet li hija kienet taqbel li għandha tiġi kkonfermata

dik il-parti tad-deċiżjoni appellata fejn gie deċiż li hija mhix il-legittimu kontradittur u/jew giet liberata mill-osservanza tal-għudizzju u/jew l-ilment ma kienx sar fil-konfront tagħha.

10. L-appellati pprezentaw ir-risposta tardiva tagħhom fit-23 ta' Ottubru, 2018, fejn issottomettew li d-deċiżjoni appellata hija ġusta u għalhekk timmerita konferma.

Konsiderazzjonijiet ta' din il-Qorti

11. Sabiex il-Qorti tevita li tirrepeti dak kollu li diġà ntqal fis-sentenza tal-appell tagħha tas-16 ta' Diċembru, 2019, fl-ismijiet **Finco Treasury Management Limited għall-kont u benefiċċju tal-Provincjal Maltija tal-Agostinjani et vs La Valette Funds SICAV p.l.c. et** (Appell numru: 23/2018) u li għaliha għamlet riferiment aktar 'il fuq f'din is-sentenza, tiddikjara li l-konsiderazzjonijiet *kollha* li għamlet f'dik is-sentenza, japplikaw *mutatis mutandis* għal dan l-appell. Il-Qorti tiddikjara li m'għandhiex x'izzid ma' dak li ntqal fl-imsemmija sentenza, għajr li s-sentenza fl-ismijiet **The Marina Holidays Operators Co. Limited (C-28197) vs. European School of English Limited (C-19714) et¹** kif ċitata mill-appellati fir-risposta tal-appell tagħhom, ma tistax tittiehed inkonsiderazzjoni għall-fini tad-deċiżjoni tal-vertenza odjerna. Għandu jingħad li meta l-appellati ffirmaw minn jeddhom il-*Form of Acceptance and Transfer*, dawn taw lok għal konsegwenzi legali diversi u partikolari għall-każ tagħhom u għall-kuntrarju ma jirriżulta l-ebda ftehim bejn il-partijiet li l-

---

¹ Prim'Awla, Qorti Ċivili, 26.06.2012, rikors numru 752/09RCP.

kwistjoni ta' bejniethom kienet ser tibqa' miftuħa, minkejja l-ħlas min-naħa tal-appellanta u l-iffirmar ta' dak id-dokument mill-appellati.

Decide

Għaldaqstant, għall-istess raġunijiet li ngħataw fis-sentenza mogħtija fis-16 ta' Diċembru, 2019, minn din il-Qorti, kif diversament ippreseduta, fl-ismijiet *Finco Treasury Management Limited għall-kont u benefiċċju tal-Provinċjal Maltija tal-Agostinjani et vs. La Valette Funds SICAV p.l.c. et (Appell numru: 23/2018)*, tilqa' l-appell u tħassar id-deċiżjoni tal-Arbitru tat-12 ta' Settembru, 2018, għajr fejn ġie dikjarat li s-soċjeta VFM/BAM mhijiex il-legittimu kontradittur, filwaqt li tiċħad l-ilment tal-appellati bl-ispejjeż kontrihom.

Moqrija.

**Onor. Dr Lawrence Mintoff LL.D.
Imħallef**

**Rosemarie Calleja
Deputat Registratur**